

**Інструкційно - технологічна картка
для проведення лабораторного заняття № 14
з навчальної дисципліни: "Епізоотологія з мікробіологією".**

Тема заняття. Профілактика дерматомікозу.

Місце проведення: манеж клініки.

Тривалість заняття: 90 хв.

Мета проведення заняття.

Ознайомитися з проведенням запобіжних щеплень тваринам проти дерматомікозу та лікуванням хворих тварин.

Матеріальне оснащення робочого місця.

Біопрепарати, фунгіцидні препарати, настанови, шприци, голки, стерилізатор, дезрозчин, пінцети, ножиці, тварини.

Правила охорони праці.

Під час проведення лабораторного заняття необхідно пам'ятати:

1. Виконувати роботу, передбачену завданнями.
2. Працювати в санодязі та дотримуватись правил особистої гігієни.
3. Робоче місце тримати в чистоті.
4. По закінченню роботи прибрати робоче місце.

Методичні вказівки щодо виконання і оформлення.

Викладач ознайомлює студентів з методикою застосування біопрепаратів для профілактичних і лікувальних щеплень тваринам, з методом лікування тварин, хворих на дерматомікози. Одночасно нагадує студентам про порядок проведення дезінфекції при згаданому захворюванні та про дотримання правил особистої профілактики при лікуванні хворих тварин.

Студенти вчаться використовувати біопрепарати для активної імунізації тварин, призначають лікування хворим тваринам та складають акт на проведену імунізацію тварин. Викладач контролює роботу студентів та допомагає методичними вказівками. В кінці виконання завдань студенти роблять висновки та захищають виконану роботу.

Зміст і послідовність виконання завдання:

1. Провести запобіжні щеплення тваринам проти дерматомікозу.
2. Призначити лікування хворим тваринам віком 4 -6 місяців.
3. Розрахувати необхідну кількість вакцини ЛТФ – 130 по заданій умові.
4. Скласти акт на проведену імунізацію.

Після виконання завдання студент повинен:

Знати	Вміти
1. Біопрепарати та фунгіцидні препарати для профілактики та лікування дерматомікозу. 2. Методику складання актів. 3. Препарати для лікування хворих тварин.	1. Проводити профілактичне щеплення проти дерматомікозу. 2. Вміти використовувати біопрепарати та фунгіцидні препарати для профілактики та лікування дерматомікозу.

Захист практичних завдань. Перевірка робочих зошитів.

1. Які препарати для профілактики дерматомікозу ви знаєте?
2. Які препарати для лікування дерматомікозу можна застосовувати?
3. Коли і в якому випадку застосовують вакцинотерапію?
4. Від чого залежить розрахунок необхідної кількості вакцини ЛТФ – 130 для лікування трихофітії у телят?

Домашнє завдання:

1. Постой В.П. Епізоотологія з мікробіологією. - К.: Вища освіта, 2006. С. 252 - 253.
2. Горбань М.І. Епізоотологія з мікробіологією. – К.: Вища школа, 1984. С.176 – 180.

Інструкційно-технологічна картка розроблена викладачем **Пісковою В.М.**

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії професійної та практичної підготовки.

Протокол № від 202 р

Хід виконання:

1. Провести запобіжні щеплення тваринам проти дерматомікозу.

Для запобігання дерматомікозу в усіх тваринницьких приміщеннях /господарствах треба дотримуватись зоогігієнічних та ветеринарно-санітарних правил утримання та догляду за тваринами, забезпечувати худобу доброякісними та повноцінними за раціонами кормами.

У неблагополучних щодо трихофітії господарствах проводять запобіжні щеплення врх препаратом ТФ-130 /ЛТФ-130/.

При появі трихофітії хворих тварин ізолюють і лікують, а ферму оголошують неблагополучною щодо цього захворювання. У тваринницьких приміщеннях, з яких виділили хворих тварин, проводять дезінфекцію. Підстилку і гній від хворих тварин спалюють. Гній, видалений з приміщення, де знаходилися хворі тварини, знезаражують біотермічно. На фермі проводять комплекс ветеринарно-санітарних заходів.

Ветеринарно-санітарні заходи. В господарствах неблагополучних щодо дерматомікозів, дезінфекцію тваринницьких приміщень роблять раз а декаду. Для дезінфекції застосовують лужний розчин формальдегіду / з вмістом 2% формальдегіду 11% їдкого натру/; гарячу формалін-гасову емульсію, яка виготовляється з 10 частин 40% формаліну, 10 частин гасу, 5 частин креоліну і 75 частин води або гарячий 10%розчини сірчано-крезолової суміші при дворазовому нанесенні з годинною перервою і наступним вапнуванням стін та перегородок 20% суспензією свіжо гашеного вапна.

Господарство оголошується благополучним щодо трихофітії через 15 днів після видужання останньої хворої тварини і проведення заключної дезінфекції.

В господарствах, неблагополучних щодо дерматомікозу, застосовують для запобіжних щеплень такі біопрепарати:

Препарат ТФ -130 - це білувата, злегка опалесцентна рідина. У тварин, яким його щеплено, утворюється стійкий імунітет до спонтанного захворювання на трихофітію. Вводять препарат внутрішньом'язово в ділянці крупа з одного боку двічі в таких дозах: молодняку від 1 до 4 місяців - 5мл, від 5 до 8 місяців - 8 мл, старше 8 місяців 1 дорослим тваринам -10 мл.

Вдруге препарат вводять через 10-14 днів у тих самих дозах 1 в ту саму ділянку крупа. Через 10—15 днів після другої ін'єкції на місці введення препарату утворюється обмежена тоненька поверхнева кірочка діаметром до 20 мм, що зовні нагадує трихофітійне вогнище. Це місце не можна обробляти фунгіцидними засобами; через 20—25 днів кірочка, що утворилась на місці ін'єкції препарату, відпадає.

При імунізації заражених, але без клінічних ознак захворювання на трихофітію тварин, що перебувають в інкубаційному періоді, введення препарату може прискорити появу трихофітійних вогнищ. Таким тваринам треба ввести лікувальну дозу препарату.

З лікувальною метою препарат вводять хворим на трихофітію тваринам у подвійних профілактичних дозах, а саме: телятам до 4 міс. – 10 мл, від 5 до 6 міс – 15мл і тваринам старше за 8міс - 20мл.

Дуже ураженим трихофітією тваринам через 10 днів після другої ін'єкції препарат вводять втретє у зазначених вище лікувальних дозах.

Лікувальний ефект препарату ТФ-130 проявляється через 15 – 30 днів після другого введення. Трихофітіїні кірочки тоншають і відпадають. У виснажених тварин ефективність препарату знижується.

Препарат зберігають у сухому темному місці при температурі 2-8 С, за цих умов він придатний для застосування протягом 3 місяців.

Застосування препарату ТФ-130 зменшує витрати препарату на лікування, значно полегшує працю спеціалістів, скорочує строки оздоровлення господарства від трихофітії.

Препарат - ЛТФ-130. Для профілактики і терапії трихофітії врх використовують ліофілізовану суху вакцину ЛТФ-130 /пориста маса сіруватого кольору/, яку перед застосуванням розбавляють спеціальним розчинником /стерильним фізіологічним розчином/ і використовують протягом 2 годин після розбавлення так само, як і рідку ТФ – 130.

При дерматомікозах тварин крім зазначеного препарату ЛТФ-130 можна використовувати інші вакцинні препарати, зареєстровані в Україні, а саме:

- *полівок ТМ* — вакцина проти дерматомікозів коней, великої рогатої худоби, собак та котів інактивована;
- *вермет* — вакцина проти дерматофітозів тварин (жива);
- *триховак* — вакцина для профілактики і лікування трихофітії великої рогатої худоби.

2. Призначити лікування хворим тваринам віком.

Лікування хворих на дерматомікоз тварин проводять у спеціально відведених місцях з вживанням заходів, що запобігають розсіюванню збудника інфекції. Потрібно обробляти відразу всю групу уражених тварин з одночасним очищенням і дезінфекцією приміщення, де їх утримували. Лікування хворих на дерматомікоз тварин може ґрунтуватися на використанні з лікувальною метою вакцинного препарату або застосуванні медикаментів. Так, вакцина ЛТФ-130

при введенні її в подвійних профілактичних дозах демонструє свою терапевтичну дію.

Медикаментозне лікування при дерматомікозах полягає у видаленні лусок і кірок, вистриганні волосся на ураженій ділянці й нанесенні різних фунгіцидних препаратів у формі мазей або розчинів. Волосся, кірочки, луски на місці обробки збирають і спалюють, а саме місце дезінфікують гарячим 10%-м розчином сірчано-карболової суміші або формалін-гасовою емульсією.

Для лікування використовують фунгіцидні препарати: юглон, одноклористий йод, формалін, трихоцетин, мазь "Ям", РОСК, антигерпес, саліцилову мазь та інші. Перорально тваринам можна застосовувати антибіотик гризеофульвін.

Юглон застосовується у 1-2% розчині, виготовленому на риба'ячому жирі. Його наносять пінцетом і марлевим тампоном на уражені ділянки шкіри без попередньої обробки їх. При потребі обробку повторюють на 3-4 день.

Одноклористий йод. Щоденно протягом 3 днів уражені ділянки шкіри обробляють 3-10% - ним розчином одноклористого йоду. Потім обмивають теплою водою з милом і видаляють кірочки. В разі потреби обробку повторюють через 5-6 днів.

Формалін. Виготовляють емульсію, яка складається з 4-5 частин формаліну, 4-5 частин препарату СК-9 і 90-92 частини риба'ячого жиру. Емульсію наносять на уражені ділянки шкіри без попереднього видалення кірочок. Через 3 дні кірочки видаляють і уражені ділянки обробляють вдруге.

РОСК. Втирають одноразово в уражені ділянки шкіри, по 1-2мл. Повне одужання тварин настає на 7-8 день, а через 20 днів на уражених ділянках шкіри виростає волосся. При сильному ураженні тварин обробляють препаратом вдруге через 2-3 доби.

Антигерпес застосовують у вигляді аерозолю при лікуванні тварин, хворих на трихофітію, з позитивними результатами.

Гризеофульвін - антибіотик застосовують перорально з висівками або дертєю двічі на день протягом 15 днів з розрахунку 40мл на 1 кг живої маси тварини на добу.

3. Розрахувати необхідну кількість вакцини ЛТФ – 130 по заданій умові.

Завдання 4

Розрахувати необхідну кількість вакцини ЛТФ-130 для лікування трихофітії у 20 телят віком від 5 місяців.

кількість

Рис. 1. Вакцины для профилактики дерматомикозів.

Рис. 2. Лікарські засоби для лікування дерматомікозів.

4. Скласти акт на проведену імунізацію.

А К Т

на проведення щеплення

202__р. _____
місяць, день

_____ господарство

Ми, що нижче підписалися _____

_____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові)

в присутності _____

_____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові)

склали дійсний акт в тому, що _____ 202__р. _____

число, місяць

в господарстві

_____ проведено щеплення _____

(профілактичне або вимушене і

_____ проти якої хвороби)

вид тварини _____ в кількості _____ гол. в т.ч. дорослих _____ гол.

молодняка _____ гол. і залишилося не щеплених _____ гол. з причин _____

Щеплення проводили _____ виготовлена _____

(назва вакцини)

_____ біофабрикою, серія _____ держконтроль _____

строк придатності _____, вводимо _____ в ділянці _____

в дозах: _____ дорослим _____ і молодняку.

Місце введення _____

(назва біопрепарату і вказати метод підготовки і обробки)

Голки та шприци перед щепленням знезаражувались шляхом _____

(яким способом)

Перед щепленням тварини піддані _____

(огляду, термометрії)

В день проведення щеплення захворювань і ускладнень серед щеплених тварин _____

(відмічалось або ні)

Режим утримання і правила використання щеплених тварин _____

(відносно переміщень, вивезення і вивода, забою на м'ясо)

При проведенні щеплення витрачено всього: _____

1. _____ мл в т.ч. залишилося _____

(назва препарату)

(назва препарату)

в кількості _____ мл знешкодили _____

(кип'ятінням, спалюванням)

2. _____

Акт склали в _____ примірниках.

Підписи: 1. _____ (_____)

2. _____ (_____)

3. _____ (_____)